

Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä

1) Alueellisen linjauksen tarkoitus

Alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä perustuu ulkomaalaislakiin (HE 114/2022). Alueelliset linjaukset liittyvät työntekijän oleskeluluvan myöntämiseen ja työvoiman saatavuuden arviointiin ja niissä määritellään, millä ammattialoilla ammattiluokkatasolla työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Työntekijän oleskelulupahakemuksia keskitetysti käsittelevät TE-toimistot tarvitsevat työvoiman saatavuuden arvioinnin tueksi ajantasaiset alueelliset linjaukset niiltä alueilta, joilla työnteke tapahtuu.

Työntekijän oleskelulupa myönnetään kaksivaiheisesti. TE-toimisto tekee työntekijän oleskelulupahakemukseen osapäätöksen ja Maahanmuuttovirasto lopullisen päätöksen. TE-toimiston osapäätös perustuu kokonaisharkintaan, joka sisältää työvoiman saatavuuden, työsuhteen ehtojen sekä työnantajan ja työntekijän edellytysten arvioinnin.

Työvoiman saatavuus eri ammatti- ja toimialoilla vaihtelee alueellisten ja paikallisten työmarkkinoiden rakenteen ja tilanteen mukaan. Tämän alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla, huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksessa annetaan tiivis kuvaus työmarkkinatilanteesta ja arvioidaan työvoiman saatavuutta.

2) Alueen työmarkkinatilanne ja työvoiman saatavuus

Suomessa toimivan työnantajan on ensisijaisesti rekrytoitava työntekijä työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta. Työnantajan on julkaistava ilmoitus avoimesta työpaikasta tyomarkkinatori.fi sivuille vähintään kahdeksi (2) viikoksi, jotta voidaan selvittää, onko tehtävään saatavissa työvoimaa työmarkkinoilta. TE-toimisto ottaa harkinnassaan huomioon koko EU-/ETA-alueen hakijat. Tähän linjaukseen on koottu ne ammattialat, joita voidaan alueella puoltaa ilman edellä mainittua työvoiman saatavuusselvitystä.

Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskukset ovat lähettäneet lausuntopyynnön niiden laatimasta työlupalinjauksesta seuraaville työmarkkinaosapuolille ja poliisille: Pohjanmaan poliisilaitos, Pohjanmaan Kauppakamari, Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari, Keski-Pohjanmaan yrittäjät, Etelä-Pohjanmaan yrittäjät, Rannikko-Pohjanmaan yrittäjät, STTK Pohjanmaa, STTK Etelä-Pohjanmaa, SAK, Akava Keski-Pohjanmaa, Akava Pohjanmaa, Akava Etelä-Pohjanmaa.

Etelä-Pohjanmaa

Työ- ja elinkeinoministeriön Työvoimatiekartan tuottaman aineiston mukaan vuonna 2022 Etelä-Pohjanmaan maakunnan suurimmat ammattiryhmät olivat myyjät (4 057 hlöä), lähihoitajat (3 713 hlöä) ja sairaanhoitajat (2 803 hlöä). Edellisen kahdeksan vuoden aikana työmarkkinatilanne Etelä-Pohjanmaalla on kiristynyt, koronan aiheuttamaa korjausliikettä lukuun ottamatta. Työvoiman kysyntä vakanssiasteella mitaten on kasvanut 1,8 prosentista 5,1 prosenttiin ja samalla työttömyysaste on pudonnut 9,6 prosentista 5,4 prosenttiin.

Kysynnän kasvu on ollut erittäin voimakasta erityisesti MaRaMa alalla. Elintarviketuotannossa Atria on toteuttamassa historiansa suurinta investointia Nurmoon siipikarjan tuotantoon. Teknologiateollisuudessa erot yritysten välillä kasvavat, mutta investointiaikeita on. Puutuote- ja sahateollisuudessa kysyntää on hyvin ja isot investoinnit ovat kasvattaneet tuotantokapasiteettia. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2022.)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusalueella oli helmikuun lopussa yhteensä 6 136 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä laski 35 työnhakijalla. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on Manner-Suomen toiseksi alhaisin (7,2 %). Koko maassa vastaava osuus on 9,7 %. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin helmikuun aikana 2 435, mikä oli 742 vähemmän (- 23,4 %) kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Helmikuun aikana avoinna oli yhteensä 6 970 työpaikkaa, mikä oli 2 187 paikkaa (- 23,9 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Eniten kasvua oli ryhmän erityisasiantuntijat paikoissa, joita oli 56 paikkaa (24,1 %) enemmän vuotta aikaisempaan verrattuna. (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyyskatsaus helmikuu 2023.)

Pohjanmaa

Työ- ja elinkeinoministeriön Työvoimatiekartan tuottaman aineiston mukaan vuonna 2022 Pohjanmaan maakunnan suurimmat ammattiryhmät olivat lähihoitajat (3 320 hlöä), Myyjät (3 133 hlöä) ja sairaanhoitajat (2 655 hlöä). Edellisen kahdeksan vuoden aikana työmarkkinatilanne Pohjanmaalla on kiristynyt, koronan aiheuttamaa korjausliikettä lukuun ottamatta. Työvoiman kysyntä vakanssiasteella mitaten on kasvanut 1,5 prosentista 3,4 prosenttiin ja samalla työttömyysaste on pudonnut 7,2 prosentista 4,6 prosenttiin. Kysynnän kasvu on ollut voimakkainta liikenteen ja logistiikan alalla. Alueella on käynnissä lukuisia hankkeita akkuteollisuuteen, vety-talouteen ja tuulivoimaan liittyen. (TEM-analyyseja 113/2023; 160, 162.)

Pohjanmaan ELY-keskusalueella oli helmikuun lopussa yhteensä 7 280 työtöntä työnhakijaa. Se on 297 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on Manner-Suomen alhaisin (6,4 %). Koko maassa vastaava osuus on 9,7 %. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistoon helmikuun aikana 3 283, mikä on 3 825 vähemmän (- 53,8 %) kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Helmikuun aikana avoinna oli yhteensä 11 743 työpaikkaa, mikä oli 2 291 paikkaa (- 16,3 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Uudet avoimet työpaikat lisääntyivät vuotta aikaisempaan verrattuna määrällisesti eniten maanviljelijöiden, metsätyöntekijöiden ym. ammattiryhmässä (+ 146). (Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyyskatsaus Helmikuu 2023.)

Keski-Pohjanmaa

Työ- ja elinkeinoministeriön Työvoimatiekartan tuottaman aineiston mukaan vuonna 2022 Keski-Pohjanmaan maakunnan suurimmat ammattiryhmät olivat myyjät (1383 hlöä), lähihoitajat (1339 hlöä) ja sairaanhoitajat (1 120 hlöä). Edellisen kahdeksan vuoden aikana työmarkkinatilanne Keski-Pohjanmaalla on kiristynyt, koronan aiheuttamaa korjausliikettä lukuun ottamatta. Työvoiman kysyntä vakanssiasteella mitaten on kasvanut 1,5 prosentista 4,4 prosenttiin ja samalla työttömyysaste on pudonnut 9,4 prosentista 6,5 prosenttiin. Kysynnän kasvu on ollut erittäin voimakasta erityisesti SoTe-, MaRaMa- sekä

teknologiateollisuuden ja -palveluiden aloilla. Luonnonvara-alalla kysyntä ei ole kasvanut juurikaan. Keski-Pohjanmaalla odotetaan kasvua vihreän siirtymän ja kiertotalouden teollisuudesta. Kokkolassa sijaitsee Pohjoismaiden suurin epäorgaanisen kemianteollisuuden keskittymä, jota pidetään kiertotalouden edelläkävijänä Suomessa ja koko Euroopassa. (TEM-analyyseja 113/2023; 168, 170.)

Pohjanmaan ELY-keskusalueella oli helmikuun lopussa yhteensä 7 280 työtöntä työnhakijaa. Se on 297 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on Manner-Suomen alhaisin (6,4 %). Koko maassa vastaava osuus on 9,7 %. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistoon helmikuun aikana 3 283, mikä on 3 825 vähemmän (- 53,8 %) kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Helmikuun aikana avoinna oli yhteensä 11 743 työpaikkaa, mikä oli 2 291 paikkaa (- 16,3 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Uudet avoimet työpaikat lisääntyivät vuotta aikaisempaan verrattuna määrällisesti eniten maanviljelijöiden, metsätyöntekijöiden ym. ammattiryhmässä (+ 146). (Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyyskatsaus Helmikuu 2023.)

Lähteet

- [Työvoimatietokartat_hankkeen loppuraportti. Työvoiman saatavuus, työvoimapula ja kohtaanto-ongelmat vuonna 2022. TEM-analyyseja 113/2023.](#)
- [Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsaus helmikuu 2023](#)
- [Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsaus, helmikuu 2023](#)

3) Alueellinen linjaus

Seuraavilla ammattialoilla työvoiman saatavuus alueella on vaikeutunut.

Ammattiala	Ammattiluokka (ISCO)	Ammattinimikkeet, jotka sisällytetty linjaukseen
Erityisasiantuntijat, SOTE-ala	22 Terveystieteiden erityisasiantuntijat	2221 - Ylihoitajat ja osastonhoitajat 2211 - Yleislääkärit 2212 - Ylilääkärit ja erikoislääkärit 2261 - Hammaslääkärit 2266 - Kuulontutkijat ja puheterapeutit
Erityisasiantuntijat, SOTE-ala	26 Lainopilliset, sosiaalialan ja kulttuurialan erityisasiantuntijat	2634 – Psykologit 2635 - Sosiaalityön erityisasiantuntijat
Palvelutyöntekijät, SOTE-ala	53 Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät	5321 - Lähihoitajat (sis. hoiva-avustaja)
Asiantuntijat, SOTE-ala	32 Terveystieteiden asiantuntijat	3212 - Bioanalyytikot (terveydenhuolto) 3213 - Farmaseutit 3221 - Sairaanhoidaja ja terveydenhoitaja 3251 - Suuhygienistit 3255 - Fysioterapeutit ym. 3259 - Muut luokittelemattomat terveydenhuollon asiant.

Erityisasiantuntijat, VAKA-ala	23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	2342 – Lastentarhanopettajat
Asiantuntijat	34 Lainopilliset avustajat sekä sosiaali- ja kulttuurialan asiantuntijat	3412 - Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. 3434 – Keittiöpäälliköt
Palvelu- ja myyntityöntekijät	51 Palvelutyöntekijät	5120 - Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät 5131 - Tarjoilijat 5151 - Siivoustyön esimiehet toimistot, hotellit jne. 5153 - Kiinteistöhuollon työntekijät
Erityisasiantuntijat	25 Tieto- ja viestintäteknologian erityisasiantuntijat	2512 - Sovellussuunnittelijat 2513 - Web- ja multimediakehittäjät 2514 - Sovellusohjelmoijat 2519 - Muut ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät
Erityisasiantuntijat	21 Luonnontieteiden ja tekniikan erityisasiantuntijat	2149 - Muut tekniikan erityisasiantuntijat 2151 - Sähkö- ja automaatioinsinööri
Maanviljelijät, metsätaloustyöntekijät ym.	61 Maanviljelijät ja eläintenkasvattajat ym.	6113 - Kasvihuonetyöntekijät 6121 - Liha- ja lypsykarjan, kotieläinten kasvattajat 6129 - Muut eläinten kasvattajat ja hoitajat 6130 - Yhdistetyn maanviljelyn ja eläintenkasvatuksen harjoittajat
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	71 Rakennustyöntekijät ym. (pl. sähköasentajat)	7127 - Ilmastointi- ja jäähdytyslaiteasentajat
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	7212 - Hitsaajat ja kaasuleikkaajat 7213 - Ohutlevysepät 7223 - Koneenasentajat ja koneistajat 7224 - Konehiojat, kiillottajat ja teroittajat 7231 - Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat 7233 - Maatalous-, teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	74 Sähkö- ja elektroniikka-alan työntekijät	7411 - Rakennussähköasentajat 7412 - Muut sähköasentajat
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	75 Elintarvike-, puutyö- ja vaatetus- ja jalkinealan valmistustyöntekijät ym.	7511 - Lihanleikkaajat, kalankäsittelijät ym.
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	81 Prosessityöntekijät	8122 - Metallien teolliset päällystäjät ja viimeistelijät 8142 – Muoviteollisuuden prosessityöntekijät 8160 - Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	82 Teollisuustuotteiden kokoonpanijat	8211 - Konepaja- ja metallituotteiden kokoonpanijat 8212 - Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	83 Kuljetustyöntekijät	8331 - Linja-auton- ja raitiovaunun kuljettajat 8342 - Maansiirtokoneiden kuljettajat
Muut työntekijät	91 Siivoajat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät	9112 - Toimisto- ja laitossiivoajat ym. (Sis. 91121 toimistosiiivojat ym., 91122 Hotelli siivoajat, 91123 Sairaala- ja laitospulaiset, 91124 päiväkotiapulaiset, 91129 muut siivoajat)

4) Lisätietoja työntekijän oleskeluluvasta ja hakemusprosessista

Maahanmuuttoviraston verkkosivut:

www.migri.fi

TE-toimiston työlupapalvelut, valtakunnallinen verkkosivu:

<https://toimistot.te-palvelut.fi/tyolupapalvelut>

Ammattialojen ISCO-luokitus:

<https://www.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/>

5) Alueellisen linjauksen voimassaoloaika: 8.5.2023-7.11.2023

ELY-keskukset huolehtivat hallituksen esityksen mukaisesti siitä, että linjauksen sisällön mahdolliset muutostarpeet tarkistetaan ja päivitetään vähintään puolivuositain.

Lisätietoja:

Mauno Salmela (Etelä-Pohjanmaa)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

mauno.salmela@ely-keskus.fi

Ari Pitkanen (Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa)

Pohjanmaan ELY-keskus

ari.pitkanen@ely-keskus.fi

Tämä asiakirja KEHA/13469/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/13469/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Saari Timo 08.05.2023 16:03

Ratkaisija Auronen Hanna 09.05.2023 13:07